

ÎNCHEIERE

17 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul – Valeriu Doagă
Judecătorii – Nicolae Craiu, Nina Vascan

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Adrian Hacina împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017,
adoptată în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată a Cezarei Hacina împotriva lui Adrian Hacina, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori, –

c o n s t a t ă :

La 20 decembrie 2016, Cezara Hacina a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Adrian Hacina, intervenient accesoriu Direcția pentru protecția drepturilor copilului sect. Buiucani, mun. Chișinău cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor și încasarea pensiei de întreținere pentru copiii minori.

În motivarea acțiunii menționează că, viața în comun cu Adrian Hacina a eșuat, iar în anii de căsătorie s-a creat o atmosferă insuportabilă, de neînțelegere, din cauza violenței psihologice asupra sa și a copiilor.

Astfel, susține reclamanta că comportamentul violent al soțului Adrian Hacina și viziunile diferite asupra modului și principiilor de conviețuire în comun în contextul atmosferei create i-au condus la convingerea fermă privind imposibilitatea păstrării familiei.

Opinează că, menținerea familiei este inoportună, deoarece toate căile de împăcare au eșuat, iar încercările sale de a păstra familia nu s-au soldat cu succes, circumstanță care atrage după sine imposibilitatea concilierii familiale. Mai mult decât atât, de la 01 decembrie 2016 nu mai locuiesc împreună.

Aderent, evocă reclamanta că, în urma relației familiale, la XXXXX s-a născut fiul XXXXX, iar la YYYYYY fiul YYYYYY. Așa, ținând cont de vârstă fragedă a copiilor, precum și faptul că sunt atașați de mamă, care deține spațiu locativ în care locuiește împreună cu copiii, consideră reclamanta rațional ca domiciliul copiilor să fie stabilit cu mama, care contribuie mult la asigurarea unui nivel de trai decent și adecvat, pentru sănătatea și dezvoltarea fizică, intelectuală și spirituală a copiilor.

Succesiv, reclamanta relevă că, copiii au dreptul la un nivel de viață suficient, care necesită cheltuieli materiale, însă ea nu este în puteri de a le satisface toate necesitățile vitale, or, aceasta ține și de datoria tatălui. Astfel, ținând cont de faptul că, are un venit destul de modest și faptul că copiii trebuie întreținuți de ambii părinți, consideră oportun de a încasa pensia de întreținere pentru copiii minori în cuantum fix de 2 000 de lei lunar.

Solicită desfacerea căsătoriei încheiate între Cezara Hacina și Adrian Hacina; stabilirea domiciliului copiilor minori XXXXX și YYYYYY cu mama Cezara Hacina; a încasa de la Adrian Hacina pensia alimentară pentru întreținerea copiilor minori, în sumă de 2 000 de lei pentru fiecare copil.

Prin hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 10 aprilie 2017 (f.d.39, 42-47) s-a admis integral acțiunea; s-a desfăcut căsătoria între Cezara Hacina și Adrian Hacina, cu încasarea de la Adrian Hacina a taxei de stat în mărime de 1000% din salariul minim stabilit în Republica Moldova la eliberarea certificatului de desfacere a căsătoriei și scutirea Cezarei Hacina de la plata acesteia; s-a stabilit domiciliul copiilor minori XXXXX și YYYYYY cu mama acestora – Cezara Hacina; s-a încasat de la Adrian Hacina în beneficiul Cezarei Hacina pensia alimentară într-o sumă bănească fixă, pentru întreținerea fiului minor XXXXX, în sumă de 2 000 de lei lunar și a fiului minor YYYYYY, în sumă de 2 000 de lei lunar, începând cu data de 20 decembrie 2016 și până la majoratul acestora; și s-a încasat de la Adrian Hacina taxa de stat în beneficiul statului în sumă de 100 de lei.

Întru consolidarea soluției adoptate, prima instanță și-a motivat soluția în temeiul art. 34 alin. (4), 38 alin. (1) lit. d), 74, 76 alin. (1) din Codul familiei, art. 18 alin. (1) din Legea nr. 338 din 15 decembrie 1994 privind drepturile copilului, precum și pe prevederile art. 18 § 1 din Convenția cu privire la drepturile copilului.

Ca circumstanțe care au format poziția asupra soluției adoptate, s-a reținut că, Cezara Hacina și Adrian Hacina nu se mai înțeleg, locuiesc separat și au viziuni diferite asupra modului și principiilor de conviețuire, familia lor purtând un caracter formal, astfel încât păstrarea în continuare a familiei fiind imposibilă. Totodată, ținând cont de avizul Direcției pentru protecția drepturilor copilului sectorul Buiucani, mun.Chișinău, precum și de acordul tatălui Adrian Hacina, s-a constatat necesitatea stabilirii domiciliului copiilor minori XXXXX și YYYYYY cu mama Cezara Hacina și încasarea de la Adrian Hacina pensiei de întreținere a copiilor minori.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 19 iulie 2017 (f.d. 73-74) cauza s-a strămutat pentru examinarea cererii de apel la Curtea de Apel Bălți.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 (f.d. 100, 101-104 recto-verso) s-a admis apelul declarat de Adrian Hacina, s-a casat parțial hotărârea Judecătoria Chișinău (sediul Buiucani) din 10 aprilie 2017, în latura încasării pensiei de întreținere a copilului minor YYYYYY, și s-a dispus încasarea de la Adrian Hacina în beneficiul Cezarei Hacina a pensiei de întreținere a copilului minor YYYYYY în mărime de 1 000 de lei lunar, începând cu 20 decembrie 2016 și până la majoratul copilului sau până la schimbarea situației materiale a părților; în rest hotărârea s-a menținut.

Întru fortificarea soluției adoptate, instanța de apel a taxat că, în conformitate cu informația Biroului Național de Statistică, minimul de existență pentru simestrul I – 2017 constituie: pentru un copil de vârstă 1-6 ani – 1 536,90 de lei, iar pentru un

copil de vârstă 7-17 ani – 2015,50 lei. În funcție de mediul de reședință al acestora, minimul de existență pentru copiii din orașele mari este cu 12,2% mai mare comparativ cu mediul rural.

Astfel, a constatat ca fiind justă încasarea sumei de 2 000 de lei cu titlu de pensie de întreținere pentru copilul minor XXXXX, or, această sumă este una reală și corespunde necesităților și cheltuielilor suportate pentru creșterea și educarea multilaterală a acestui copil.

Totodată, ținând cont de informația Biroului Național de Statistică, instanța de apel a ajuns la concluzia necesității diminuării pensiei de întreținere a copilului minor YYYYY, încasată de la Adrian Hacina, de la 2 000 de lei la suma de 1000 de lei lunar.

La 27 noiembrie 2017, Adrian Hacina a declarat recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017, solicitând admiterea recursului, casarea parțială a deciziei instanței de apel, în partea hotărârii Judecătoreiei Chișinău (sediul Buiucani) din 10 aprilie 2017 în partea încasării pensiei de întreținere a copilului minor YYYYY, cu pronunțarea în această parte a unei noi hotărâri prin care să fie dispusă încasarea de la Adrian Hacina în beneficiul Cezarei Hacina pensia alimentară într-o sumă bănească fixă, pentru întreținerea fiului minor YYYYY în sumă de 1 000 de lei lunar (f.d. 124-126).

În motivarea recursului menționează că, instanța de apel și instanța inferioară au dispus în mod arbitrat încasarea pensiei de întreținere a copilului minor XXXXX în sumă bănească fixă în cuantum de 2 000 de lei lunar.

La caz, menționează că, la stabilirea cuantumului pensiei de întreținere a copilului minor, în sumă bănească fixă, instanțele inferioare nu au ținut cont de starea sa materială, care nu îi permite asigurarea frecventării studiilor la o instituție școlară privată. Mai mult decât atât, este de acord ca copilul său să își facă studiile la instituție școlară de stat, și nu privată.

Examinând temeiurile recursului în raport cu materialele cauzei civile, completul de admisibilitate al Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că, recursul este inadmisibil din următoarele motive.

Articolul 431 din Codul de procedură civilă consemnează în alineatul (2) că, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

În conformitate cu art. 432 din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

(2) Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

(3) Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;

b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;

c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;

d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;

e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

(4) Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

(5) Temeiurile prevăzute la alin.(3) se iau în considerare de către instanță din oficiu și în toate cazurile.

În conformitate cu art.433 din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care:

a) recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4);

b) recursul este depus cu omiterea termenului de declarare prevăzut la art. 434;

c) persoana care a înaintat recursul nu este în drept să-l declare;

d) recursul se depune în mod repetat după ce a fost examinat.

Conform art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Instanța de recurs consideră calea de atac ca fiind demarată în interiorul termenului legal, deoarece actul judecătoresc de dispoziție recurat datează cu 26 septembrie 2017 (f.d. 100, 101), iar cererea de recurs a fost depusă la 27 noiembrie 2017, fapt confirmat prin amprenta sigiliului aplicată pe recurs (f.d. 124).

Completul de admisibilitate apreciază ca fiind lipsite de substanță și care nu pot fi acceptate alegațiile recurentului conținute în cererea de recurs precum că, la soluționarea disensiunii, instanțele inferioare nu au ținut cont de starea sa materială, care nu îi permite asigurarea frecventării studiilor la o instituție școlară privată.

Or, legislația națională și internațională incumbă răspunderea pentru creșterea copilului și asigurarea dezvoltării lui ambilor părinți, astfel încât aceștia trebuie să se conducă, primordial, de interesul superior al copilului și de a-i asigura un nivel de viață suficient pentru dezvoltarea sa fizică mintală, spirituală, morală și socială.

Instanța de recurs găsește necesar de a îndevedera că, articolul 62 alin. (1) din Codul familiei statuează că, drepturile părinților nu pot fi exercitate contrar intereselor copilului lor. Părinții nu pot prejudicia sănătatea fizică și psihică a copilului.

Aderent, articolul 74 alin. (1) din Codul familiei impune obligația părinților de a-și întreține copiii, statuând că, părinții sunt obligați să-și întrețină copiii minori și copiii majori inapți de muncă care necesită sprijin material.

Mai mult decât atât, nu poate fi accept nici argumentul recurentului precum că, este de acord ca copilul său să își facă studiile la instituție școlară de stat, și nu

privată.

Completul de admisibilitate consideră că acest argument depășește limitele obiectului acțiunii, or, conform art. 62 alin. (3) din Codul familiei prescrie că, toate problemele privind educația și instruirea copilului se soluționează de către părinți de comun acord, ținându-se cont de interesele și de părerea copilului.

Prin urmare, chestiunea privind studiile care urmează să le primească copilul (instruirea copilului), precum și instituția de învățământ care urmează acesta să o frecventeze, urmează a fi soluționată în mod exclusiv de către părinți, în comun acord, și depășește limitele competențelor instanței de judecată.

Astfel, ipoteza relevată certifică în mod clar caracterul lipsit de substanță al **recursului** declarat, deoarece nu conține niciun argument plauzibil în vederea justificării ilegalității deciziei instanței de apel, circumstanță care în esență profilează caracterul declarativ al **acestuia** și desprinde simplul fapt al dezacordului **recurentului** cu soluția dată de instanțele inferioare, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului.

În acest sens, completul reamintește că în jurisprudența sa, Curtea Europeană a precizat că dreptul de a fi auzit în combinație cu dreptul la un recurs efectiv sunt în primul rând chestiuni de reglementare în dreptul intern și este în principiu, competența instanțelor să evalueze motivele de admisibilitate a unei cereri de acest tip (*Doorson împotriva Olandei, 26 martie 1996, §67*). La acest capitol instanța de recurs reține că **recursul declarat de Adrian Hacina** nu s-a bazat exclusiv pe chestiuni de drept, ce ar cuprinde încălcări esențiale sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, iar ca urmare nu corespunde cerinței de a fi „efectiv”, fiind lipsit de șanse de succes și nu **este** capabil să ofere îndreptarea situației din decizia recurată.

Subsidiar, completul de admisibilitate relevă că **Adrian Hacina** a depus prezenta cerere de recurs după ce a avut posibilitatea de a fi auzit de o instanță de fond și de o instanță de apel, fiecare dintre care a avut deplină jurisdicție (a se vedea mutatis mutandis „*Levages Prestations Services*” împotriva Franței, cererea nr.21920/93 din 23 octombrie 1996, §48-50).

Prin urmare, instanța de recurs apreciază că **recurentului Adrian Hacina** i-a fost asigurat dreptul de acces la o instanță și dreptul de a fi auzit combinat cu dreptul la un recurs efectiv. De fapt, în cazul când nu există suspiciuni privind încălcarea echității procedurii din perspectiva art. 6 §1 din CEDO, **rezultă că** participanții au reușit să pună în discuție în fața instanțelor toate observațiile și raționamentele pe care le considerau necesare în vederea apărării punctului său de vedere (*Blücher împotriva Cehiei, cererea nr.58580/00 din 11 aprilie 2005, §65-67*)

Din considerentele menționate și având în vedere faptul, că instanța de apel a examinat cauza sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, a aplicat și interpretat elocvent normele de drept material și procedural, iar argumentele invocate în **recurs** nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art.432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, completul de admisibilitate al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, în unanimitate, ajunge la concluzia de a considera **recursul** declarat de **Adrian Hacina**, în baza art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 din Codul de

procedură civilă, completul Colegiului civil comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de **Adrian Hacina** împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 26 septembrie 2017 se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Nicolae Craiu

Nina Vascan